

HANDIKAPPOLITISK PLAN

FÖR ALVESTA KOMMUN

- en kommunal handlingsplan för delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning.

FÖRORD	3
1. BAKGRUND OCH SYFTE.....	4
2. STANDARDREGLER OCH NATIONELL HANDLINGSPLAN	5
2.1. FN:S STANDARDREGLER - AGENDA 22.....	5
2.2. NATIONELL HANDLINGSPLAN.....	5
3. FÖRUTSÄTTNINGAR, ORGANISATION OCH METOD.....	6
3.1. ORGANISATION OCH METOD	6
3.2. AVGRÄNSNING	6
3.3. BEGREPP	6
3.4. ATTITYD OCH SYNSÄTT	7
3.5. ANSVAR	8
3.6. KOMMUNALA HANDIKAPPRÅDET	8
4. ALVESTA KOMMUNS ÖVERGRIPANDE HANDIKAPPOLITISKA MÅL.....	9
5. NÄMNDSVISA INVENTERINGAR OCH ÅTGÄRDSPLANER.....	15
6. ÅRLIG UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETSMÅL OCH ÅTGÄRDSPLANER.....	16
7. UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH REVIDERING.....	17

Förord

FN:s standardregler om delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning – ”Agenda 22” - är en vision om ett samhälle där personer med funktionsnedsättning är delaktiga och jämlika med andra människor. På många sätt är vårt samhälle organiserat för människor *utan* funktionsnedsättning. Detta medför att ett stort antal samhällsmedborgare utesluts från rättigheter och möjligheter. Det har gjorts mycket men inte tillräckligt mycket för att förbättra situationen. Fortfarande möter människor med funktionsnedsättning många hinder för att kunna leva ett oberoende, delaktigt och jämlikt liv.

Flera reformer under 1990-talet har ökat kommunernas ansvar för människor med funktionsnedsättning. Kommunaliseringen av särskolan och de särskilda omsorgerna, ÄDEL-reformen, psykiatrireformen, ny lagstiftning på handikappområdet, nationell handlingsplan för handikappolitiken har alla inneburit ett utökat kommunalt ansvar för handikappfrågor.

Våren 2000 antog Sveriges Riksdag en nationell handlingsplan för handikappolitiken – ”Från Patient till Medborgare”. Planen gäller alla medborgares rättigheter till full delaktighet i samhället, ett värdigt bemötande och möjligheten att själv få bestämma om sitt liv. Handlingsplanen måste följas upp på alla nivåer i samhället för att bli verkningsfull. På kommunal nivå skall handikappolitiska planer fungera som styrmedel för att åstadkomma märkbara förbättringar för funktionshindrade.

I februari 2002 antog fullmäktige en handikappolitisk plan för Alvesta kommun. FN:s 22 standardregler har legat till grund för arbetet med att ta fram planen och dess övergripande målsättningar. Med de övergripande målen som utgångspunkt skall kommunstyrelsen och facknämnderna ta fram egna verksamhetsmål och beskriva åtgärdsbehovet inom sina verksamheter.

Våren 2006 tillsattes en arbetsgrupp för att se över och utvärdera den handikappolitiska planen. Som underlag för utvärderingen insamlade arbetsgruppen uppgifter från kommunens styrelse och nämnder om hur de arbetat med den handikappolitiska planens viljeinriktning och övergripande mål, samt vilka egna mål och åtgärdsplaner som tagits fram och vilka åtgärder som genomförts. De insamlade uppgifterna visar att flera åtgärder har genomförts, och att styrelsen/nämnderna har arbetat efter den handikappolitiska planens viljeinriktning. Däremot har planens första, kommungemensamma åtgärdsprogram inte följts upp. Åtgärdsprogrammet har heller inte reviderats eller ersatts av nya program. Den handikappolitiska planens knytning till den reguljära boksluts- och budgetprocessen har inte fungerat.

Arbetsgruppen finner ej anledning att ändra planens övergripande inriktning och målsättningar utan föreslår att de skall fortsätta gälla tills vidare. Arbetsgruppen föreslår att det fortlöpande arbetet med handikappolitiska frågor i kommunens styrelse och nämnder skall ske enligt de anvisningar som redovisas i avsnitten 5, 6 och 7.

Alvesta den 31 augusti 2006

Karin Vernersson

Ordförande i Arbetsgruppen för översyn av handikappolitisk plan

1. Bakgrund och syfte

Generellt räknar man med att ca 10 % av befolkningen har någon form av funktionsnedsättning som påverkar den dagliga livsföringen på något sätt. Mellan 1,5 – 2,0 procent har sådan grad av funktionshinder att de behöver samhällets direkta stöd av något slag. Sistnämnda grupp skulle i Alvesta kommun motsvara upp till 380 personer.

Vi måste räkna med att antalet funktionshindrade kommer att öka. Bidragande orsaker är bland annat det ökande antalet äldre, den kontinuerligt förbättrade sjukvården, och att det blir allt vanligare med olika slags allergier.

Kommunen har ett stort ansvar som föredöme i arbetet med att underlätta för personer med funktionsnedsättning att leva ett normalt liv i gemenskap med andra. Politiker och anställda i kommunen måste ta ansvar för att handikappolitiken blir känd och respekterad. Det måste finnas en gemensam syn på handikapp och handikappolitik i kommunen. En plattform för detta är FN:s standardregler Agenda 22. Med standardreglerna som utgångspunkt kan en kommunal handlingsplan ge mer kunskap, gemensamma handlingslinjer och målsättningar.

Handlingsplanens syfte är att:

- Ange kommunens viljeinriktning och skapa en gemensam syn på handikappfrågor.
- Öka medvetenheten om och förståelsen för de villkor som gäller för människor med funktionshinder.
- Ge kraft åt och förstärka den kontinuerliga process som skall leda till bättre levnads- och arbetsvillkor för människor med funktionshinder.
- Peka ut och påskynda åtgärder för att undanröja hinder så att det blir möjligt för människor med funktionsnedsättningar att vara mer delaktiga i samhällslivet.
- Vara ett inslag i styrelsens/nämndernas och förvaltningarnas verksamhetsplanering, budgetarbete och verksamhetsredovisning.

2. Standardregler och nationell handlingsplan

2.1. FN:s standardregler - Agenda 22

FN:s standardregler från 1993 anger hur världens länder skall ge funktionshindrade samma rättigheter som alla andra medborgare. Reglerna skall tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. Sverige har förbundit sig att följa dessa regler. Standardreglerna är inte juridiskt bindande utan är ett politiskt och moraliskt åtagande. De består av principiella ståndpunkter om staternas ansvar och ger handikappolitiska riktlinjer och förslag till konkreta åtgärder.

Standardreglerna är indelade i tre grupper. Den första gruppen (regel 1-4) tar upp vilka förutsättningar som krävs för delaktighet på lika villkor. Den andra gruppen (regel 5-12) beskriver samhällets ansvar inom åtta viktiga huvudområden. Den sista gruppen (regel 13-22) består av tio övergripande regler om genomförandet.

2.2. Nationell handlingsplan

Riksdagen godkände i maj 2000 en nationell handlingsplan för handikappolitiken – ”Från patient till medborgare”. Både rubrik och innehåll visar på att människor med funktionsnedsättning inte är hjälplösa vårdtagare utan aktiva medborgare med möjligheter, rättigheter och skyldigheter som alla andra. Handikappolitiken får följande nationella mål:

- En samhällsgemenskap med mångfald som grund.
- Att samhället utformas så att människor med funktionshinder i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet.
- Jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionshinder.

Följande arbetsområden har prioriterats:

- Att se till att handikapperspektivet genomsyrar alla samhällssektorer.
- Att skapa ett tillgängligt samhälle.
- Att förbättra bemötandet.

3. Förutsättningar, organisation och metod

3.1. Organisation och metod

I oktober 1999 tillstyrkte kommunstyrelsen ett förslag från socialförvaltningen om att en ny handikappolitisk plan skulle utarbetas för kommunen. En ledningsgrupp med fyra representanter från handikapporganisationerna och fyra representanter från politiker och tjänstemän (från barn- och ungdomsnämnden, kommunstyrelsen och socialnämnden) bildades. Kommunstyrelsens ordförande var ledningsgruppens ordförande. Kommunala Handikapprådet var referensgrupp.

Arbetet med handlingsplanen skedde i arbetsgrupper bestående av representanter från kommunal verksamhet och från handikapporganisationer. De arbetsgrupper som efterhand bildades för att ta fram underlag till planen var:

- Arbetsgruppen för Barn & Ungdom
- Arbetsgruppen för Kultur och Fritid
- Arbetsgruppen för socialförvaltningen
- Arbetsgruppen för kommunstyrelsen och miljönämnden (samhällsplanering, teknisk verksamhet, plan- och byggverksamhet, det kommunala bostadsföretaget AllboHus).
- Arbetsgruppen för övergripande mål

Gemensamma riktlinjer för arbetsgruppernas arbete var FN:s standardregler och den bruksanvisning för handikappolitiska planer som Handikappförbundens Samarbetsorgan hade tagit fram. Arbetet i grupperna skedde i samarbete med den lokala handikappörelsen, genom representanter från olika organisationer. Arbetsgrupperna bestämde själva uppläggning och inriktning på sitt arbete. Ledningsgruppen samlades regelbundet för att få information om och diskutera det fortlöpande arbetet i arbetsgrupperna.

3.2. Avgränsning

Handikapplanen kompletterar gällande lagstiftning på handikappområdet och skall ses som en tolkning och precisering av kommunens ambitioner inom området.

Den handikappolitiska planen är, liksom kommunens budget- och bokslutsprocess Mål och Budget, Översiktsplan, Jämställdhetsplan, Agenda 21-plan m.fl. dokument, ett styrdokument som de kommunala verksamheterna skall beakta. All kommunal verksamhet skall arbeta i enlighet med handikapplanen. De kommunala bolagen, och då i första hand det kommunala bostadsbolaget, förutsätts ta med handikappaspekter i sina policydokument.

Det finns många olika typer av funktionshinder. I handlingsplanen redovisas inte de enskilda funktionshindrens särskilda behov. Pärmar med informationsmaterial från olika handikapporganisationer, och med aktuella adressregister, finns tillgängliga och hålls aktuella på huvudbiblioteket i Alvesta.

3.3. Begrepp

Funktionsnedsättning: Begreppet innefattar ett stort antal olika funktionshinder i olika befolkningsgrupper. Funktionsnedsättningar kan beror på fysiska skador, intellektuella

skador, syn- eller hörselskador, medicinska tillstånd, psykiska sjukdomar, andra sjukdomar. Skadorna/-sjukdomarna kan vara bestående eller av övergående natur.

Handikapp: Begreppet avser förlust eller begränsning av möjligheterna att delta i samhällslivet på samma sätt som andra. Handikapp är inte någon egenskap hos den enskilde utan ett förhållande mellan individen och omgivningen. I vilken utsträckning en funktionsnedsättning blir ett handikapp bestäms av dels individens funktionsnedsättning, dels den miljö som individen ställs inför. Syftet är att fästa uppmärksamhet på brister i miljön och inom olika samhällsområden. Detta synsätt, som flyttar handikappet från den enskilda människan till dess omgivning, är väsentligt och lägger ett ansvar på alla huvudmän, samhälleliga som enskilda, att den verksamhet som bedrivs skall vara tillgänglig för alla.

Rehabilitering och habilitering: *Rehabilitering* verkar för att återuppbygga kunskaper och färdigheter som man har haft tidigare och omfattar åtgärder för att återställa en funktion, kompensera förlusten eller avsaknaden av en funktion, eller kompensera en funktionsbegränsning. *Habilitering* verkar för att bibehålla de kunskaper och färdigheter som man har.

3.4. Attityd och synsätt

Kommunens insatser för att förebygga samt ge omvårdnad, habilitering och rehabilitering är naturligtvis av största vikt för människor med funktionshinder. Lika viktigt är att personalen har hög professionell kompetens. Det handlar mycket om attityder, förhållningssätt och bemötande. Fortfarande finns fördomar kring funktionshinder och handikapp, fördomar som är grundade på okunskap. Kunskap om och förståelse för vad olika funktionshinder innebär är grundläggande för hur funktionshindrade personer behandlas och bemöts. Om det saknas kunskap och förståelse, så finns det risk att handikappaspekterna förbises i såväl planering som genomförande av service som ges.

Alla stödinsatser till enskilda personer med funktionshinder syftar till att främja utvecklingen till ett så självständigt och oberoende liv som möjligt. Insatserna skall bygga på respekt för individens förutsättningar och behov. Människors självbestämmande och integritet skall respekteras. Helhetssyn och samordning är också viktiga utgångspunkter i arbetet.

För att på ett konkret sätt kunna arbeta vidare med att göra samhället tillgängligt för alla krävs en stor och bred delaktighet från samtliga förvaltningar. Det i sin tur kräver en noggrann kartläggning/inventering av verksamheterna utifrån FN:s 22 standardregler. Nämnderna fick därför, vid antagandet av handikapplanen, i uppdrag att efter sina förutsättningar genomföra en kartläggning av hinder och brister som behöver undanröjas.

Kommunen och handikapporganisationerna skall bidra till att synen på och attityderna till personer med funktionshinder är positiva, bl.a. genom:

- Att personen och inte funktionshindret uppmärksammas i första hand.
- Att visa på möjligheterna istället för hindren.
- Att se till vad personer kan istället för vad de inte kan.

Förvaltningarnas kunskap om funktionshindrades behov skall utvecklas och förbättras också genom utbildning och erfarenhetsutbyte. Handikappföreningarna bör ges möjligheter att få kunskap om respektive nämnds verksamhet.

3.5. Ansvar

Socialtjänstlagen, LSS-lagen¹ och vissa delar av HSL² slår fast att kommunen har huvudansvaret och det yttersta ansvaret för funktionshindrades goda levnadsförhållanden.

Handikappfrågor är en angelägenhet som berör *hela* den kommunala organisationen. Samtliga nämnder och styrelser har ansvar för att förverkliga den handikappolitiska handlingsplanen samt att vara föredöme och pådrivare i arbetet med att förbättra tillgänglighet och delaktighet för alla kommuninvånare.

Det är viktigt att med handikapplanen som grund kunna föra ut ansvaret för handikappfrågorna till alla verksamheter i kommunen. Nämndernas/styrelsens egna mål, ambitioner och åtgärdsplaner skall utformas i samarbete med handikapporganisationerna. Förvaltningscheferna ansvarar för att handikapplanens synsätt beaktas och efterföljs.

3.6. Kommunala handikaprådet

Det kommunala handikaprådet tillhör organisatoriskt kommunstyrelsen. Handikaprådet är ett organ för samverkan och ömsesidig information mellan handikapporganisationerna och kommunen. Rådet skall hålla sig underrättat om samhällsplanering och befintliga resurser avseende service m.m. för funktionshindrade, och skall verka för att handikappaspekterna beaktas i alla nämnder och förvaltningar. Rådet utser representanter i en ritningsgranskningsgrupp som bevakar planeringsfrågor och byggnation i kommunal regi.

¹ LSS-lagen = Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

² HSL = Hälso- och sjukvårdslagen

4. Alvesta kommuns övergripande handikappolitiska mål

Kommunfullmäktige har i "Vision 2010 för Alvesta kommun" redovisat vilka områden som prioriteras under de närmaste åren. Bland annat vill kommunen säkerställa "hög kvalitet på service, omsorg och omvårdnad till kommunens invånare efter behov". Detta innebär bland annat att kommunen systematiskt och långsiktigt måste planera för och tillgodose behoven av service, omsorg och omvårdnad hos kommuninvånare med funktionsnedsättning.

I detta avsnitt redovisas Alvesta kommuns övergripande handikappolitiska mål. Målen är strukturerade efter FN:s standardregler. Några av de övergripande målen har preciserats i inriktningsmål för att tydliggöra det övergripande målets innebörd. De övergripande målen skall vara styrande och vägledande för kommunens olika verksamheter. Varje styrelse/nämnd skall bryta ner de övergripande målen i egna verksamhetsmål.

Regel 1 Ökad medvetenhet

Alvesta kommun skall öka medvetenheten i samhället om människor med funktionsnedsättning; om deras rättigheter, behov, möjligheter och om vad de kan bidra med.

- Kommunen skall genom informationsinsatser sprida kunskap om funktionshindrades behov av samhällsinsatser och varför insatserna behövs, i syfte att öka medvetenheten och förståelsen hos kommuninvånare, näringsliv, myndigheter m.fl.
- Kommunen skall arbeta för att öka medvetenheten bland människor med funktionsnedsättning om deras rättigheter och möjligheter.
- Handikappaspekterna skall införlivas inom alla områden när den kommunala politiken utformas.

Regel 2 Medicinsk vård och behandling

Alvesta kommun skall inom sitt ansvarsområde ansvara för att effektiv vård och behandling finns tillgänglig för människor med funktionsnedsättning.

Regel 3 Rehabilitering

Alvesta kommun skall inom sitt ansvarsområde ansvara för att rehabilitering och habilitering erbjuds människor med funktionshinder.

Regel 4 Stöd och service

Alvesta kommun skall se till att människor med funktionshinder får tillgång till stöd och service, så att de kan leva ett så normalt liv som möjligt.

Regel 5 Tillgänglighet

Alvesta kommun skall verka för att den fysiska miljön görs tillgänglig för alla, oavsett vilka eller hur stora funktionsnedsättningar människor har. Kommunen skall också se till att personer med funktionsnedsättning får tillgång till information och möjlighet till kommunikation.

- Lokaler, byggnader och anläggningar där kommunen bedriver verksamhet skall genom successiva åtgärder göras tillgängliga och användbara för människor med funktionsnedsättning. Tillgängligheten gäller både utformning av den fysiska miljön och installationer för kommunikation och information.
- Kommunens förvaltningar skall kartlägga tillgängligheten i kommunens verksamhetslokaler och den offentliga utomhusmiljön (allmänna platser, gator och torg, parker). Förvaltningarna skall prioritera de åtgärder som behöver göras för att undanröja konstaterade hinder och brister.
- Tillgänglighetsaspekter för berörda handikappgrupper skall beaktas *från början* när fysiska miljöer utformas och byggs/anläggs av kommunen.
- Kommunen skall verka för att av annan ägd offentlig miljö har god tillgänglighet.
- Kollektivtrafiken skall göras mer tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.
- Vid upphandling och nyanskaffning av varor och tjänster skall de funktionshindrades villkor beaktas. Kommunens inköpsavdelning skall samarbeta/ samråda med det kommunala handikapprådet.
- Kommunen skall som arbetsgivare anpassa arbetsmiljön och tillhandahålla utrustning som förebygger funktionsnedsättning och gör det möjligt för personer med funktionsnedsättning att utföra sina arbetsuppgifter.
- Den kommunala informationen skall vara tydlig och begriplig. Riktad information från kommunen skall anpassas till aktuell målgrupps förutsättningar och möjligheter att tillgodogöra sig den lämnade informationen. Allmän information från kommunen skall på begäran utformas och lämnas på ett sätt som gör den tillgänglig för den funktionshindrade.

Regel 6 Utbildning

I Alvesta kommun skall barn och vuxna med funktionsnedsättning ha samma möjligheter som andra till utbildning på grundskole-, gymnasie- och högskolenivå. Utbildningen bör vara integrerad med ordinarie utbildning, om inte särskilda skäl talar för annat. Alla elever skall kunna ta del av den sociala samvaron i skolan. Föräldrar med funktionsnedsättning skall kunna besöka sitt/sina barns skola.

Regel 7 Arbete

Alvesta kommun skall medverka till att förutsättningar skapas för människor med funktionsnedsättning att ha ett produktivt och inkomstbringande arbete, oavsett om de lever på landsbygden eller i en tätort.

- Kommunen skall vara ett föredöme när det gäller möjligheterna för människor med funktionsnedsättning att få och/eller kunna behålla arbete.
- Kommunen skall genom samarbete och samverkan med andra myndigheter och samhällsorgan stödja funktionshindrades rätt och möjligheter till arbete på den öppna arbetsmarknaden.

Regel 8 Ekonomisk och social trygghet

Alvesta kommun ansvarar för att människor med funktionsnedsättning har social trygghet och tillräckliga inkomster.

Regel 9 Familjeliv och personlig integritet

Alvesta kommun skall främja de funktionshindrades möjligheter att leva familjeliv. Rätten till personlig integritet skall respekteras.

- Kommunen skall respektera rätten för människor med funktionsnedsättning att bilda familj, och kommunen skall erbjuda stödinsatser i de fall detta behövs.
- Kommunen skall genom stöd- och serviceinsatser ge möjlighet till barn med funktionsnedsättning att få växa upp hos sina föräldrar.

Regel 10 och 11 Kultur, rekreation och idrott

Alvesta kommun skall ge möjligheter till ett varierat kultur- och fritidsutbud. Målsättningen baseras på idén att fysisk fostran, intellektuell utveckling och kulturell stimulans är mycket angeläget för att uppnå en god livskvalitet.

Regel 12 Religion

Alvesta kommun skall samverka med kyrkor och religiösa samfund, i syfte att skapa jämlika möjligheter för människor med funktionsnedsättning att utöva sin religion.

- Kommunen skall i samverkan med berörda kyrkor och organisationer verka för att kyrkliga arrangemang, kyrkorum och kyrkogårdar är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Regel 13 Kunskap och forskning

Alvesta kommun ansvarar för att kunskap om funktionshindrades levnadsvillkor samlas in och sprids.

- Kommunen skall samla och ajourhålla information om olika handikappgrupper och deras behov, olika adresser till handikapporganisationernas lokala-, läns- och riksorganisationer, samt tjänster och program som berör människor med funktionsnedsättning. (Informationen skall finnas tillgänglig på Huvudbiblioteket i Alvesta)
- Kommunen skall samverka med universitet, högskolor och centrum för handikappfrågor för att öka kunskapen om levnadsvillkoren för människor med funktionsnedsättning.

Regel 14 Policy och planering

Alvesta kommun skall se till att handikappaspekterna beaktas i alla relevanta policysammanhang och i all kommunal planering.

- Kommunen skall långsiktigt arbeta för ett samhälle som är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Handikappaspekter skall alltid beaktas i planering och utförande av kommunal verksamhet.
- Den handikappolitiska planen skall utvärderas och revideras minst en gång per mandatperiod. Kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsmål och åtgärdsplaner skall följas upp varje år, i anslutning till den reguljära boksluts- och budgetprocessen.
- Kommunens bolag uppmanas att ta med handikappfrågor i sina policydokument.
- Kommunens policy, planering och insatser på handikappområdet skall samordnas med andra huvudmäns insatser på detta område (t.ex. Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, vårdcentraler).

Regel 15 Lagstiftning

Staten skapar den rättsliga grunden för delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning. Alvesta kommun ansvar är att leva upp till de av staten ställda kraven och att tillse att lagstiftningen i alla delar följs.

Regel 16 Ekonomisk politik

Alvesta kommun skall ge handikappfrågor utrymme i budgetarbetet på alla nivåer.

- Kommunstyrelsens och nämndernas mål och åtgärdsplaner skall varje år följas upp i anslutning till det reguljära boksluts- och budgetarbetet.
- Varje styrelse/nämnd skall ta med handikappfrågor i verksamhetsplaner och budgetarbete.

Regel 17 Samordning

Alvesta kommun ansvarar för att handikappfrågorna inom kommunen samordnas.

Regel 18 Handikapporganisationer

Alvesta kommun skall erkänna och respektera handikapporganisationernas rätt att representera människor med funktionsnedsättning och deras rådgivande roll i handikappfrågor.

- Det kommunala handikapprådet skall utgöra ett rådgivande organ i handikappfrågor och vara en länk mellan handikapporganisationerna och kommunen.
- Kommunstyrelsen ansvarar för det kommunala handikapprådets möten och dess rådgivande funktion.
- Samverkan med handikapporganisationerna skall utvecklas på alla nivåer i kommunen.
- Kommunen skall ta vara på och använda handikapporganisationernas expertkunskande i handikappfrågor.

Regel 19 Personalutbildning

Alvesta kommun ansvarar för att det på alla nivåer finns lämplig utbildning för personal som deltar i planering och genomförande av program och service för människor med funktionsnedsättning.

- Alla förtroendevalda skall minst en gång per mandatperiod erbjudas utbildning om kommunens handikappolitiska plan och handikappfrågornas hantering i den kommunala organisationen.
- All personal som arbetar med frågor som berör människor med funktionsnedsättning skall fortlöpande få utbildning i handikappkunskap.

- Personal som direkt arbetar med personer med funktionsnedsättning skall ha lämplig utbildning och kompetens.
- Kommunens personalutbildningar skall vara tillgängliga för anställda med funktionshinder.

Regel 20 Granskning och utvärdering

Alvesta kommun skall regelbundet följa upp och utvärdera kommunens handikappolitiska plan och dess åtgärdsprogram samt nämndernas verksamhetsplaner.

- Kommunen skall minst en gång per mandatperiod utvärdera och omarbeta kommunens handikappolitiska plan.
- Kommunstyrelsen skall årligen, i anslutning till vårens bokslutsarbete, samla in uppgifter från nämnderna om vad som har genomförts under det gångna året inom handikappområdet och om planerade åtgärder. Uppgifterna skall sammanställas och redovisas i kommunala handikapprådet som, inför behandlingen av kommunens årsredovisning i fullmäktige, skall ges tillfälle att granska och lämna synpunkter på kommunstyrelsens sammanställning.

5. Nämndsvisa inventeringar och åtgärdsplaner

Med utgångspunkt från den handikappolitiska planens övergripande mål skall kommunens styrelse och nämnder:

- ✓ Inventera och kartlägga befintliga förhållanden för att få kunskap om de hinder och brister som behöver undanröjas. De lokala handikapporganisationerna skall ges tillfälle att delta i inventeringarna. Med utgångspunkt från inventeringarna sammanställs och prioriteras de åtgärder som behöver göras i en åtgärdsplan. Eventuella kostnader bedöms, liksom hur kostnaderna skall finansieras.
- ✓ Ta fram egna, mätbara verksamhetsmål för handikappolitiken inom styrelsens/-nämndens ansvarsområde.
- ✓ Arbeta in sina handikappolitiska verksamhetsmål och åtgärdsplan i styrelsens/-nämndens samlade verksamhetsplan och budget.
- ✓ Varje år följa upp sina uppställda mål och planerade åtgärder, samt se över och justera mål och åtgärdsplan efter aktuella förhållanden. En redovisning av det fortlöpande arbetet med handikappolitiska frågor skall ingå i varje styrelses/nämnds årsredovisning.

6. Årlig uppföljning av verksamhetsmål och åtgärdsplaner

Utöver varje styrelses/nämnds egen årliga uppföljning av uppställda mål och planerade åtgärder skall kommunstyrelsen varje år, i anslutning till vårens bokslutsarbete, från styrelse/-nämnder samla in uppgifter om vad som genomförts under det gångna året och om planerade åtgärder under de närmast kommande åren. Kommunstyrelsens sammanställning skall redovisas i handikapprådet, och rådet skall ges möjlighet att lämna synpunkter på sammanställningen och de genomförda åtgärderna.

7. Uppföljning, utvärdering och revidering

Den handikappolitiska planen gäller tills vidare. Ansvaret för att genomföra planen ligger på kommunstyrelsen och facknämnderna, med kommunstyrelsen som samordningsansvarig. Förvaltningscheferna ansvarar för att handikapplanens synsätt beaktas och efterföljs i verksamheten.

Den handikappolitiska planen skall revideras minst en gång per mandatperiod. Redovisning av det fortlöpande arbetet med handikappolitiska frågor skall ingå i varje styrelses/nämnds årsredovisning. Kommunstyrelsen skall varje år sammanställa en uppföljning av styrelsens och nämndernas verksamhetsmål och åtgärdsplaner inom handikappområdet.

Det kommunala handikaprådet skall varje år, inför behandlingen av kommunens årsredovisning i fullmäktige, ges möjlighet att granska och lämna synpunkter på kommunstyrelsens årliga uppföljning. Av kommunstyrelsens uppföljning skall därför framgå bland annat:

- i vilken mån styrelsen och nämnderna har arbetat utifrån viljeinriktningen i den handikappolitiska planen.
- styrelsens och nämndernas mål och åtgärdsplaner samt i vilken mån de har uppnåtts och genomförts inom angivna tidsramar,
- övriga erfarenheter av arbetet utifrån den handikappolitiska planen.